

Een schoolpublieksdienst in het Koninklijk Jeugd- theater

Dirk Meul

Jaarlijks bezoeken – onze publieke voorstellingen niet meegerekend – honderden scholen het Koninklijk Jeugdtheater in Antwerpen. Het potentieel aan scholieren dat over de drempel komt, loopt in de duizenden. Vele weken per jaar zitten tweemaal daags om en bij de 400 scholieren in de KJT-zaal. Het KJT is zich bij haar programmeerkeuze terdege bewust van haar grote pedagogische taak en verantwoordelijkheid naar kinderen en jongeren toe. Vanuit deze oprechte bekommernis achtte het KJT het noodzakelijk om het onthaal, de begeleiding en opvolging van schoolvoorstellingen een meer persoonlijk karakter te geven door de aanstelling van een pedagogisch medewerker. Via verschillende kanalen trachten wij dit initiatief kenbaar te maken: het is onze bedoeling dat u als school, als leerkracht bij ons terecht kan.

SCHOOLPUBLIEKSDIENST

*i*n een eerste fase zijn wij dus een ombudsdienst, een schoolpublieksdienst. Alleen al het optimaliseren van een adressenbestand zodat onze informatie in alle scholen terecht komt bij de persoon waarvoor ze bedoeld is – we trachten binnen elke school te zoeken naar die leerkrachten die interesse en affiniteit voelen met het theater – is een hele klus. De doorstroming van informatie binnen (grote) scholen wil nogal eens stroef verlopen en heeft in eerste instantie te maken met (voor ons) onoverzichtelijke structuren en spreiding.

Daarnaast krijgen wij veel vragen rond onze concrete programmatie: inhoud en thematie-

ken van een stuk, geschiktheid voor bepaalde leeftijden (vaak voorwerp van discussie!), duur van de voorstelling (busregelingen...), tekstbrochures, affiches, vragen van studenten van allerlei studierichtingen over de meest uiteenlopende onderwerpen, scholen die hun ongenoegen uiten over de plaatsen in de zaal, over de reserveringsmogelijkheden, klachten van allerlei aard enz.

Het valt ons op dat, naast een grote groep scholen die 'blind' een voorstelling boeken bij het begin van het theaterseizoen, ook heel wat leerkrachten heel bewust en doordacht hun keuze bepalen. Het zijn die leerkrachten waarmee wij graag contact hebben en waarmee een persoonlijke band kan ontstaan om onze schoolvoorstellingen zo aantrekkelijk mogelijk te maken voor de scholieren.

Op aanvraag komen wij naar de scholen zelf om onze jaarprogrammatie en de pedagogische werking daarrond toe te lichten voor leerkrachtengroepen, oudercomités, culturele werkgroepen binnen een school enz. Tevens proberen wij aanwezig te zijn op de cultuurdagen die georganiseerd worden via het Ministerie van Onderwijs (de zogenaamde *Canondagen*) en deel te nemen aan de activiteiten van *Dynamo*.

BEGELEIDENDE MAP VOOR DE LEERKRACHT

Om de leerkrachten die voor een voorstelling geboekt hebben, tegemoet te komen, wordt bij al onze producties een 'begeleidende map voor de leerkracht' samengesteld. Deze mappen bevatten informatie over de inhoud van het stuk, de vormgeving, de auteur, de thema's die erin aan bod komen, het hoe en waarom van het opzet enz. Daarnaast bevat deze map steeds een aantal uitgewerkte opdrachten ter voorbereiding en/of ter naverwerking achteraf in de klas.

Bedoeling hiervan is niet om plaatsvervangend lessen voor een bepaald schoolvak uit te werken voor de leerkracht maar vanuit de kernthema's van een stuk – waar het in wezen over gaat – mogelijkheden aan te reiken om de scholieren hiermee te confronteren en dit via diverse werkvormen. Deze werkvormen zijn meestal vakoverschrijdend en behelzen diverse kunstuitingen. Bedoeling is dat elke leerkracht volgens zijn of haar interesses en gevoeligheden een selectie maakt uit het aanbod. Wij proberen zo gevarieerd mogelijk te werken zodat er voor elke leerkracht wel iets 'doenbaars' in zit.

Educatieve begeleiding houdt uiteraard niet in dat we kinderen en/of jonge mensen willen uitleggen wat ze bij ons in het theater te zien of te horen gaan krijgen. Integendeel.

We willen hen enkel interesseren, prikkelen, nieuwsgierig maken naar onze voorstellingen. Bij elke productie zoeken wij daarvoor naar de voor die voorstelling passende en noodzakelijke ingangen en middelen. Het gaat er bij ons om om kinderen instrumenten aan te reiken waarmee ze de inhoud van een voorstelling zo juist mogelijk kunnen plaatsen en vertalen naar de 'om-wereld'.

Vaak vragen wij naar de resultaten van de naverwerking die dan worden doorgespeeld aan de regisseur en de acteurs. Dit zijn elke keer opnieuw aangename confrontaties die ons dikwijls versteld doen staan van hoe kinderen en jongeren een voorstelling hebben ervaren en hoe creatief zij dit uiten via allerlei opdrachten en vormen. Het is merkwaardig (en voor ons verheugend) vast te stellen dat scholieren die op een interessante manier voorbereid zijn, met grotere aandacht en interesse een voorstelling volgen; wat uiteraard de sfeer tijdens de voorstelling ten goede komt (waar wij en het overgrote deel van de leerkrachten zeer om bekommerd zijn).

Voor wat de aanmaak van deze mappen betreft, richten wij ons ook tot studenten van normaalscholen (onderwijzers en regenten) om hen via deze weg 'in te wijden' in het theater en de mogelijkheden om ermee om te gaan in de klas. In de toekomst willen wij hiervoor ook gaan samenwerken met bijvoorbeeld beeldend kunstenaars, musici, musea, kunstacademies enz.

GENERALE REPETITIES EN TRY-OUTS

Opdat de leerkrachten optimaal hun leerlingen zouden kunnen nieuwsgierig maken voor hun theater-'belevens', nodigen wij hen uit op de generale repetitie. In een nagesprek met de regisseur kan dan over een en ander nagepraat worden. Ook leerkrachten die

voorheen niet naar het Koninklijk Jeugdtheater kwamen, krijgen op die manier de kans kennis te maken met het KJT.

Vaak gebeurt het dat wij, op vraag van regisseur en acteurs, kleinere klasgroepen uithouden tijdens het repetitieproces om aan de hand van de bevindingen en impressies van de scholieren een tussentijdse evaluatie te maken. Interessant hieraan is dat scholieren inzicht krijgen in hoe een theaterproductie tot stand komt. Uit nagesprekken – meestal achteraf in hun eigen klas – blijkt hoe weinig ze hiervan afweten. Gelukkig zijn er veel leerkrachten die hieraan tegemoet willen komen, wat onder andere blijkt uit de massale vraag van scholen om try-outs bij te wonen.

WERKGROEP

Om op een nog confronterender manier met de onderwijswereld in contact te

komen, werd begin dit seizoen een werkgroep opgestart met leerkrachten uit de drie onderwijsnetten die lesgeven aan verschillende leeftijdsgroepen (6-8 jaar, 8-10 jaar, 12-14 jaar, 14-16 jaar) en met eigen medewerkers (artistiek leider, regisseurs, acteurs, dramaturg). Het is de bedoeling om na te gaan op welke manieren de betrokkenheid van het onderwijs bij het theatergebeuren verbeterd kan worden. De werking bevindt zich nog in een embryonale fase maar het enthousiasme van de leden is een stimulans om op de ingeslagen weg verder te gaan.

In de toekomst lijken mij een soort van vormingsactiviteiten voor leerkrachten in verband met theater interessant, en omgekeerd is het voor theatermensen noodzakelijk om geregeld feedback te krijgen uit het onderwijs om op de hoogte te blijven van wat er bij opvoeders, kinderen en jongeren leeft. Uw vragen, bedenkingen, opmerkingen en suggesties zijn zeer welkom.

Dirk Meul
p/a Stadsschouwburg
Meistraat 2
2000 Antwerpen